

Janusz Iskra

"Koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej",
Władimir Ljach, Zbigniew Witkowski, [Warszawa 2004] ;
"Ćwiczenia kształtujące koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej", Zbigniew Witkowski, Władimir Ljach, [Warszawa 2004] :
[recenzja]

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3/3, 32-34

2005

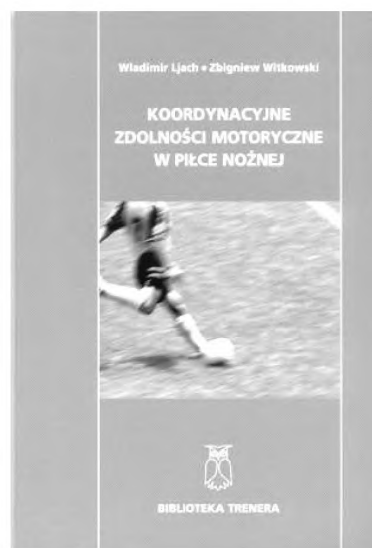
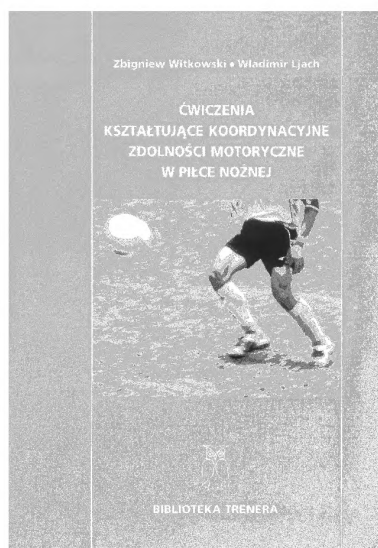
Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Recenzje

Recenzja książek

**„Koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej”
i „Ćwiczenia kształtujące koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej”
(autorzy Władimir Ljach, Zbigniew Witkowski)**



Koordynacyjne zdolności motoryczne (KZM) to bez wątpienia specjalność polska. Osoby prof. J. Raczka (tzw. „szkoła katowicka”), prof. W. Osińskiego („szkoła poznańska”), czy ś.p. prof. J. Szopy („szkoła krakowska”) to sztandarowe postaci dyscypliny naukowej nazywanej teorią motoryczności, antropomotoryką czy kinezylogią. O szczególnym zamiłowaniu polskich badaczy do tego typu rozważań naukowych świadczy fakt, iż na niedawnej (16-18.09) IX Międzynarodowej Konferencji „Sport Kinetics 2005” w Bolonii większą część uczestników stanowili Polacy.

Konferencja dowiodła, a książki Ljacha i Witkowskiego potwierdziły, że antropomotoryka przechodzi fazę przepoczwarzania z często bezdusznej, nasyconej tysiącami cyferek nauki, w niezwykle ciekawą i użyteczną dziedzinę nauki.

Prof. Ljach to jeden z klasyków antropomotoryki, człowiek niezwyklej charyzmy i (co dla mnie najważniejsze) zawsze osadzony w praktycznej działalności sportowej.

Dr Witkowski to wykarmiony piersią AWF Katowice młody naukowiec uczelni krakowskiej.

Dwie pozycje książkowe wydane przez Centralny Ośrodek Sportu dowodzą, że tandem Ljach-Witkowski wygrywa kolejne etapy nauki o sporcie.

Nauka w wydaniu obydwu panów staje się bardzo interesująca, łączy bowiem nieuchwytny dla wielu autorów fakt łączności teorii z praktyką. Dzięki umiejętności sprawnego i klarownego poruszania się w wielu aspektach kultury fizycznej i sportu, antropomotoryka przyjęła ludzki kształt, dostępny dla większości zainteresowanych trenerów, sportowców i badaczy.

Obydwie pozycje książkowe uzupełniają się. Pierwsza („Koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej”) przedstawia podstawy wiedzy o koordynacji ruchowej w piłce nożnej, druga („Ćwiczenia kształtujące koordynacyjne zdolności motoryczne w piłce nożnej”) wykorzystuje tę wiedzę w treningu piłkarskim.

Praca teoretyczne charakteryzuje KZM w piłce nożnej i określa ich znaczenie w tej grze nr 1 na świecie. Z tekstu dowiadujemy się m.in., że piłkarz powinien być przede wszystkim szybki, wytrzymały oraz posiadać na najwyższym poziomie zdolności koordynacyjne, ściśle związane z dyscypliną.

Wyniki przedstawionych badań wskazują, że w toku rozwoju kariery sportowej piłkarzy ich szkolenie powinno opierać się w coraz większym stopniu na ćwiczeniach z piłką. Wykorzystując analizy własne a także wyniki przemyśleń i badań empirycznych wielu znanych autorów (m.in. Przybylskiego, Starosty, Stuły, Talagi i wielu innych), Ljach i Witkowski przedstawiają trafność przewidywania skuteczności gry w piłce nożnej na podstawie różnego typu testów i analizy tzw. „małych gier”. Wykorzystywane przez autorów próby kontrolne pozwoliły na opracowanie norm wyników, niezbędnych do oceny przygotowania techniczno-koordynacyjnego dla grup o różnym poziomie zaawansowania.

Właśnie koncepcja doboru i dokładna charakterystyka testów KZM w piłce nożnej pozwala na wszechstronną analizę problemów koordynacji ruchów z piłką (w tym wypadku nożną).

Dla trenera i kibica może to być specyficzna encyklopedia piłkarskiej teorii motoryczności.

Wyniki badań autorzy pierwszej pozycji w pełni wykorzystali w drugiej książce. Dzieląc ćwiczenia koordynacyjne na 8 grup (7 analitycznych i ósmą kompleksową), przedstawiono dziesiątki praktycznych rozwiązań szkoleniowych ingerujących w sferę koordynacyjno-techniczno-taktyczną. To chyba przyszłość w treningu piłki nożnej, gdzie przygotowanie fizyczne (kondycyjne) jest tylko podstawą do osiągnięcia mistrzostwa sportowego. Blisko 200 wariantów ćwiczeń może być przewodnikiem dla szkoleniowców zajmujących się nie tylko młodymi piłkarzami. Zastanawiam się, na ile książka Witkowskiego i Ljacha będzie czytana przez trenerów, którzy w pierwszym rzędzie będą recenzentami tej pozycji. Być może głębsza znajomość problematyki piłkarskiej nie pozwoli na powtarzanie klęsk polskich piłkarzy w rozgrywkach pucharowych 2005/2006.

*dr hab. Janusz Iskra prof. AWF
Katedra Sportów Indywidualnych*

**Recenzja monografii Janusza Iskry:
Rozwój biegów przez płotki na świecie i w Polsce do 2004 roku. Studium historii lekkoatletyki. Studia i Monografie. Zeszyt 168. Politechnika Opolska, Opole 2005.**



W Wydawnictwie Politechniki Opolskiej ukazała się drukiem interesująca (nie tylko zawodników i trenerów lekkoatletyki, ale również kibiców, w tym w pewnym stopniu historyków kultury fizycznej) rozprawa Janusza Iskry - prof. Politechniki Opolskiej i AWF w Katowicach, dr hab. nauk o kulturze fizycznej, m.in. trenera znanego polskiego płotkarza i mistrza Europy w biegu na 400 metrów przez płotki - Pawła Januszewskiego (Budapeszt 1998).

Książka J. Iskry ma (obok wstępu i podsumowania) 14 rozdziałów, z których dla historyka sportu, najbardziej interesującym (jest to moja subiektywna opinia) pozo-